



په کتبی نیشتمانی کوردستان

مه کته بی ریکه سین

بهشی رونا کبیری

KURDsats چاوپیکه وتتی که نائی ناسمانیی

له گهه هه قال مام جه لال

چاوپیکه وتنی که نائی ئاسمانیی

KURDsats

نام جه لال: زۆرم پیخۆشبوو

که له سه ر دهستی لیپرسراویکی کورد

ناکوکی له گه ل برایانی تورکیا

لابجیتو لاپه ره یه کی نوی بکهینه وه

KURDsat چاوپیکهوتنی که نالی ئاسمانیی
له گه ل هه قالی به ریز مام جه لال

★ کۆمپیوتهری کوردستانی نوئ

★ نامیلکه ی زوونا کبیری ژماره (95)

★ 1500 دانه

★ سلیمانی / کانونی یه که م 2003

*پاش مانگیک له سه روکایه تیی نه نجومه نی
حوکم و مانگیک پر له کاری دیپلوماسی و سیاسی،
به پیوستمان زانی نه لقه ی نه مجاره ی بهرنامه ی
له به غداوه له گه ل به ریز مام جه لال چاوپیکه و تنیک
ساز بکهین. سه ره تا ده ستخوشیی نه م مانگه و نه م
هه موو کارو چالاکییه ده کهین، به پرسسیاریک
ده ستپیده کهین نه ویش رهنگه یه کیک له پروداوه
گرنگه کان ریکه و تننامه ی (۱۵/تشرینی دووهم)
بییت، نه و ریکه و تنه زور قسه و باسی له سهر کراوه،
ده مانه و بییت له سهر نه وه قسه بکهین کورد له کوئی نه م
ناکوکییانه دایه که هه بوو له ناو ریکه و تنه که دا؟
مام جه لال: نه م ریکه و تنه به راستی هه موو
خاله کانی، خالیکی سانه وی نه بییت، به گشتیی دهنگ
برپاری له سهر دراوه، راستییه که ی نه مه ی خواره وه یه
که بو تان ده گپر مه وه:

ئەو رۆژە كۆبۈونەوۋەي ئەنجۈمەن لەمالي ئىمە بوو لەم خانوۋە،
لەو كۆبۈونەوۋەيەدا لەپىشەوۋە ئەو بەلاغى رۆژنامە گەريەي كە من
خوئندمەوۋە ئەو قسەي لەسەر كرا، تەسدىق كراو سەفيري
ئەمريكاو سەفيري ئىنگليزىش لەسەري رازىبوون، بەجۆرىك
رىككەوتن لەنيوان ھەموومان، ئەو بوو من لەكۆبۈونەوۋەي
رۆژنامە نووسيدا خوئندمەوۋە، رىككەوتننامە كەش خال بەخال
خرايە بەر باس و ليكۆلینەوۋە دەنگدانەوۋە، ھەموو رىككەوتننامە كە
قبولكرا، دوو فەقەرەي لى لبرا، تەنھا براياني مەجلىسى بالاي
شۆرشى ئىسلامى لەعيراق لەسەر يەك خال گلەبيان ھەبوو،
ئەويش برىتيە لەو كۆمىتەيەي كەپىي دەلین كۆمىتەي رىكخستن
لەپارتىزگاكان كەسەر بەرشتى ھەلبژاردنى نوئەرانى ئەو
پارتىزگايانە دەكات بو ئەنجۈمەنى نىشتمانى ئىنتىقالى.

خالەكانى تر، كەخالى گرنگ و سەرەكين، ھەمووى بەگشتىي
دەنگ قبولكرا، لەسەر ئەم خالە كەگوتە، براياني ئەنجۈمەنى
بالاي شۆرشى ئىسلامى ھەلوئىستەيەكيان كردو گوتيان؛
دەمانەوت نەختىك زياتر لەسەر ئەو قسە بكەين، ئەو بوو پاشان
بەگشتىي دەنگ قبولكرا، لەسەر ئەم خالەش كەزۆر درىژەي

کیشا، لهسه، داوای براییانی حزبی ئیسلامی عیراقی و حزبی
دهعوای عیراقی خسته دهنگدانهوه، (۲۱)دهنگی هینا له (۲۴)،
واته ئه و خالەش ئهوان بهتهنها لهگهڵ نوینهری سهماحتی بحر
العلوم تهحهفوزبان لهسهری ههبوو، باقی ههموو قبولیان کرد
که ئیعلان کرا، دیاره ئهوه بوو بهرێککهوتن و دیاره ئه و رێککهوتنه
پاشگهزبوونهوهی بو ئیه، ئیستا ههموومان لهسهری سوورین
که ئهوه دهبی بمینیتهوه، چونکه ئه م رێککهوتنامهیه شتی زۆر
گرنگی تیدایه:

یه که مینیان: وه رگرتنهوهی سهربه خۆیه.

دووهم: وه رگرتنهوهی سیادهی عیراقیه.

سیهم: نه هیشتنی ئیحتیلاله.

چوارهم: ئه وه یه که هه موو سهروهت و سامانی عیراق بکه ویتنه

دهست ئه و حکومه ته ئینتیقالیه سهربه خۆیهی که داده مه زریت.

ئه م شته گرنگانه شان به شانی ئه وهی که مه سائیلی ئه منی

داخلي، مه سائیلی په یوه ندییه کانی ده ره وه، مه سائیلی دانانی

بودجه هه مووی ده که ویتنه دهست خۆمان، بویه به راستی ئه وه

سه رکه وتنیکی زۆر گه وره یه.

من دهمه وئ پیت بلیم: من ئەم شتەم باسکرد بو سەفیری
فەرەنسی، گوتی: ئەو ئەو بوو کە ئیمە لەمە جلیسی ئەمەن
دەمانووست بە ئەمریکای بسەلمین، ئیو لیرە توانیتان ئەمە
جیبە جی بکەن، ئەم ریککە و تنامە یە سەرۆک بوش بە گەرمی
پشتیوانی لیکردو گوتی: ئیمە دەزانین کە ئەنجومەنی حوکمرانی
شایستە ی ئەو یە کاروباری ولاتی خۆی بگریته دەست، لە بەر ئەو
ئیمە ئامادەین هەرچی زووترە کاروباری ولاتە کەتان بەینەو
دەست خۆتان.

ئەمە راستیە کانه، ئیستا هەموومان لە سەری مۆتە فیقین کە ئەم
ریککە و تنامە یە بەبرایانی ئەنجومەنی بالای شۆرشێ ئیسلامیشەو
ریککە و تنامە یە کی میروویە، زۆر گرنگە و دەبیت هەموومان
دەست بە ئەلقە کە یەو بەگرین.

لەپروۆسە ی جیبە جیکردندا، هەندیک شتی تازەمان خستوووەتە
سەر، نەک خستوووەتە سەر ریککە و تنە کە، بەلکو هیناوەتە کایەو
بەرە زامەندی ئیمە و CPA، وەکو ئەنجومەنی پارێزگاکان لە گەل
پارێزگاره نالە بارەکان بگۆرین، وەکو ئەو ی کەوا تەئکیدیک
بگریتهو لە فەقەرە یە کی تاییەتی دا کەو زعی ئیستای کوردستان،

دیفاکتۆی کوردستان سەلمیئراووە دەمیئنهو، وەکو ئەوێ
کە دینی ئیسلام ریزی لێدەگیریت بە ئیعتیباری ئەوێ دینی بەشی
هەرە زۆرە، لە گەڵ ریزگرتن لە دینه کانی تریش، وەکو ئیزدی و
وەکو مەسیحی و وەکو هەموو دینه کانی تر.

هەر وەها لە سەر مەسەلە ی هەلبژاردن، سەماحتی ئایەتۆلای
عوزما سەید محەمەد عەلی سیستانی فرمایشتیکی هەبوو
کە هەلبژاردن باشە، دیارە ئیمە لە ئەنجومەنە کە بە گشتی دەنگ
لە سەر ئەو رەئیسە کە گەڕانەووە بۆ رای گەلی عێراق و هەلبژاردن
شتی هەرە باشە کە یە، بەلام هەموو شمان لەو رەئیسە کە ئەو
هەلبژاردنە لە توانادا نییە، بۆیە بە نیازین شیۆه یەکی ئەوتۆ
بدۆزینەووە کە تێیدا هەلبژاردن لە پارێزگاگان بە شیۆه یەکی فراوانتر
بکریت لە پیشوو، خەلکی کۆبکریتەووە لە هەر پارێزگایە ک
(٤٠٠) کە سیک، ئەوانە هەلسن نوێنەری ئەو پارێزگایە هەلبژیرن بۆ
ئەنجومەنی نیشتمانی ئینتیقالی، واتە لە سەر ئەوێش پیکهاتووین،
ئێستا دەتوانم بلیم: هیچ گێروگرفتیکێ گرنگ لەرێگادا نەماوە،
لەرێگای جیبە جیکردنی ئەو ریککە و تنه گرنگە بە تاییهتی کە ئیمە
چەند کۆمیتە یە کیشمان داناووە: کۆمیتە یە کمان داناووە بۆ دانانی

ياساى كاتى حوكمرانى، كومىتەيەك بۆ چاا كوردنى
ئەنجومەنەكانى پارىزگاكان، كومىتەيەكمان داناۋە بۆ ھاوكارى
لەگەل ھاۋپەيمانان لەسەر مەسەلەى ئەمىيەتى ولات،
كومىتەيەكمان پىكھىناۋە لەسەر چۆنىتىى ھەلبىزاردنى پارىزگاكان،
كومىتەيەك بۆ مەسەلەى حج و كاروبارى حج و پەلە كردن
لەئاسانكارى بۆ حاجىيەكانى مالى خوا.

بەمە دەتوانم بلىم: ئىمە ھەنگاۋى گەرەمان ناۋە لەپىناۋى
جىيە جىكردنى رىككە وتنامە كە.

*دوچار ئەو كۆسپانە نابنە ھۆى دواخستنى ئەو
جەدۋەلە زەمەنىيەى كەدانراۋە؟

مام جەلال: نەخىر.. ئەو كۆسپانەى ۋەك بۆم باسكردى،
كۆسپە گەرەكان لادراون لەرېگا، ھەرچى تىش بىتە پىش نابىتە
ھۆى ئەۋەى كەئەو جەدۋەلە زەمەنىيەى دانراۋە دوابكەۋىت،
بەپىچەۋانەۋە ئىمە ھىوامان ۋايە پىشۋەخت ئەو جەدۋەلە جىيەجى
بكرىت.

*ھەندىك مەسەلەى ھەلبىزاردنىان پى عەمەلى نەبوۋ؟

مام جه لال: به شه هره زوره كه، نهك هه ندېك. ده توانم بليم
 به گشتي دهنگ، له سهر هه لېژاردن ده توانم شتيكت پيبلیم؛ گشتي
 دهنگ هه لېژاردنيان پي باشه وه كو سهره تا كه بگه رتيته وه بو ره ئي
 خه لك باشه، به لام به گشتي دهنگيش پيان وابوو كه له م ماوه
 كورته دا ئه م هه لېژاردنه به شيوه ي هره باش و راست مومكين
 نيه، بو به ده بيت شيوه يه كي تر به كار بينين، كه هه م ره ئي خه لك ي
 تيدا ديار بيت و هه ميش ئه و هه لېژاردنه نيه كه له بو ده ستووري
 هه ميشه يي ئينشائه لالا له (۲۰۰۵) دا ده يكه ين، به لام ئيمه
 ههنگاو پكيشمان بو ئه وه هه ليئاوه، ئه و يش ئه وه يه به هوي
 جواميري ده زگاي ئاماري سليمانيه وه كه هاتن لي ره ده زگاي
 مه ركه زيان قانع كرد كه سه ر ژميري ده كر يت، وا نيه وه كو
 جاران ده يانوت به (۱۸) مانگو سي سال، به لكو ئه وان توانيو يانه
 ريگه وشو ينيك دابنين كه له (۶) مانگدا سه ر ژميري بگه ن،
 سه ر ژميري له (۶) مانگدا ده كر يت، به (۲) مانگيش ئه نجامه كاني
 ده رده چي ته وه، كه واته له (۸) مانگي دا هاتوودا ئيمه ئينشائه لالا
 سه ر ژميري ته واوي عيراقمان كردووه و ئه نجامه كه شمان كه وتوو ته

به رده ست بۆئوهی له (۲۰۰۵) دا بتوانین سه لبراردنی له سهر
بکهین .

* له ماوهی سه روکایه تیتاندا بۆ ئه نجومه نی حوکم،
هه لویستی تورکیا و ئیرانمان بیننی بۆ بانگه یشتکردنی
مه جلیسی حوکم، به لام ئهم هه لویسته له ولاته
عه ره بییه کانه وه نه بوو؟

مام جهلال: نا، وا نییه .. یه کهم ده مه ویت بۆت باسکه م، هی
ئیران پیش ئه وهی خۆت ده زانی من سه فهر بکه م، سه فهرتکی
ئیرانم کرد پیش ئه وهی بچه میسرو ساوپاولوو ئه و شوینانه، له وئ
من له گه ل جه نابی سه ید محمه د خاتمه ی، جه نابی دکتور
خه رازی و چه ندین براده ری تر قسه مان کرد، که من بوومه
سه روکی ئه نجومه نی حوکم رانی چه ندین ریکه وتنامه بکه ین و
ئه وان میان ده عوه تکردو گو تیان؛ هه ر له ئیستا وه ده عوه ت
ده که ین که بوویت به سه روک بییت له گه ل وه فدیکدا.
پیشیاره گانی ئه وان هات، من به سه ر وه زیره گانی خۆماندا
دابه شم کرد، وه زیره گانی ئیمه له پیشیاره گانی ئه وانیان
کولییه وه وه لامی خۆیان ئاماده کرد. که چووین، وه فدیککی

گهوره چووبن، توانیمان هه موو ئه و ریکه وتنا مانه ئیمزا بکهین
له هه موو بواره کاندایا. من به خوشیه وه پیتده ئیم: شانازی به وه
ده کهم که له گه ل ئه و دوو دراوسی گه وره مان (ئیران و تورکیا)
توانیمان ریکه وتنی باش ئیمزا بکهین و ئه و ته مو مژه ی
له ئاسمانی په یوه ندیی نیوان ئیمه و تورکیادا هه بوو رایمالین و
نه بهیئین. من زۆرم پیخوشبوو که له سه ر دهستی لیپرسراویگی
کورد نا کوکی له گه ل برایانی تورکیا لاجیت و نه میئته وه و
لا په ریه کی نوی بکهینه وه. هه روه ها زۆریشم پیخوشبوو که ئیمه
وه فاداری و جوامیری کوردانه مان نوانده وه و جاریکی تر له گه ل
ئیران سه باره ت به وه ی که وا له پاردوودا چاکه ی هه بووه
به سه رمانه وه، ئیمه ش چووبن ئه و جو ره ها و کاریه مان له گه ل
کردن.

به راستی من ده مه وی پیت بلیم: له هه موو دانیشته کاندایا
ستایشی ئه و هه لوئسته ده کرا له لایه ن برایانی ئیرانه وه، هه ر
له جه نابی سه روک کو ماره وه بگه ره تاسه ر د. خه رازی و تاسه ر
وه زیری ناو خو و تاسه ر هه موو ئه و که سانه ی ئیمه له ئیران دیمانن.

*یه کیکی تر له و هه لویستانه که داواتان کردبوو به پینی

راگه یاندنه کان که سوپای تورکیا پاشه کشی بکات؟

مام جه لال: ئه وه باس نه گرا، ئه وه روژنامه کان باسیان کرد،

ئیمه له وی له گه ل تورکیا و تمان لاپه ریه کی نوی ده کهینه وه،

پیشتر پیمان و تراوه له شگریان نه یه ت و ئه وه ی هه یه پروات، ئه وان

خوشیان له و پروایه دان. ئیمه ئه وه ی باس مان کرد که لاپه ریه کی

نوی بکهینه وه، لاپه ریه کی نویمان کرده وه له په یوه ندیه کان و

وامان کرد نیوانمان به ته واوی باش بیته وه و ریکه و تیکیشمان

ئیمزاکرد.

له سه ر پرسیاره که ی یه که میشت، که ده وه له ته عه ره بییه کان، وا

نییه بو نمونه ئوردن ده عوه تی کردین، سه روک وه زیرانی ئوردن

نامه یه کی زور به ئه ده ب و دوستانه ی نووسیوو بو من، هه م

پروژباییم لیده کات که بوومه ته سه روکی ئه نجومه نی حوکه و هه م

ده لیت؛ تو شایسته ی ئه وه یه ت و من ده زانم سه رکه و تووانه کاره کان

ده به یه ت به رتوه، هه م ده عوه تمان ده کات، به لام کات نه بوو

بچین. یاخود جه نابی سه روک کووماری میسر سه روک محمه د

حوسنی موباره ک له نامه یه کدا که من بووم نووسیوو، به پیر

دهنگه که مانه وه هات بو یارمه تیدانمان و نامادهیی نشاندا که چی
باشه ئاسانکاریمان بو بکات بو سهرکهوتنی ئه نجومه نه که، که دوو
دهولهتی گرنگن، یه کیکیان دراوسییه کی خو مانه و یه کیکیشیان
دهولهته هه ره گه وره که ی عه ره به.

* دواپوژی کو بوونه وه که سهرجه م ئه ندانمان داوایان
لیکردیت و ده کو سهرۆک بمینیتته وه؟

مام جهلال: به ئی.. ئه وه لوتفیان بوو گوتیان، هه موویان
سوپاسیان کردو هه موویان نشانیان دا که من ده ورم باشبووه و
ته نانه ت جهنابی برای خو شه و بستان کاک جه الاسلام
سه ماحه تی عه بدولعه زبز ئه لحه کیم گوتی: من ده وره که ی خو م
پیشکesh ده که م، براده رانی تر لوتفیان کرد د. محمه د، موحسن
عه بدولحه مید.

من گوتم: سوپاستان ده که م و هه رکه سه ئینشائه لالا ده وری
خوی ده بینیت و هه موویان دیاربوو رازیبوون له و ماوه یه ی کارم
له گه ل کردوون و لوتفیان کردو مه منوون بوون، منیش و ئه وانیش
مه منوونیه تیان نشاندا.

*ئىستا هېچ تەمومژىك لەسەر مەسەلەى فیدرالیزم بۆ
گەلى كوردستان نىيە؟

مام جەلال: مەسەلەى ئىستای واقىعى ئىستای كوردستان
قبولكراوه تا دەستوورى ھەمىشەى دادەنریت، لەگاتى دەستوورى
ھەمىشەیدا مەسەلەى فیدرالى باس دەكریت، لەسەر فیدرالیزم
رەئى جىاجىا ھەىە، رەئىك ھەىە بۆ نموونە ھەرەكەى ئىشتراكى
عەرەب دەلى: كوردستان فیدرال بىت، پارىزگاگانى تر
لامەرکەزىيەتيان ھەبىت، ھەندىك ھەىە دەلى: كوردستان فیدرال
بىت، شوئەگانى تر فیدرالىيەتيان ھەبىت، ھەندىك ھەىە دەلى:
نەخىر.. كوردستان خۆى ھەبى، بەلام ھەندى خەلكى غەبرى
كوردىشى بخرىتە سەر، وەكو عەرەبەگانى موسل و ئەوانە،
ھەندىك ھەىە دەلى: فیدرالىيەتتىكى عەرەبى سونى ھەبىت،
يەكىكى عەرەبى شىعەو ھى بەغداو ھى كوردستان.

ھىشتا نەبراوئەو، ئەو مەسەلەى سەرەتاكە قبولكراوه، بەلام
تەفسىراتەكەى ھىشتا لا بەلا نەكراوه.

*ژمارەىەك لەئەندامان لەگەل ئەولەوىيەتى
دىموكراتىزەكردندان، يانى ھەرچى زوو لەسەر

مهسهلهی دیموکراسی ئیش بکریت، ههندیکی تر پییان
وایه خیرا سهروه ریّتی عیراق بگه ریّته وه؟
مام جهلال: ئه وهی لای هه موومان له سه ری سوورین،
که گه پرانه وهی سهروه ری عیراق و سه ره خوئی عیراق له پیشه وهیه،
ئه وه ریگا ناگری له وهی دیموکراسی بگه یت و ئیستا ده زانی
له عیراق ئه وپه ری دیموکراسی هه یه، روژنامه کان ئازادن،
حزبه کان ئازادن، گروهه کان ئازادن، ریخراوه کان ئازادن.
من ده مه وی شتیکت پیلیم: ره نگه توّ یه که مجار بیت که ئه وه
بلاوی بگه یته وه، ئه مرۆ ئیمه بریاریکی زۆر باشمان دا که هه رچی
ریخراوو نه قابه و کومه لی جوتیارانی زه مانى به عس هه یه
هه لته کیته وه و سه ره له نوّی دابمه زرینه وه و به شیوه یه کی دیموکراتی،
ئه مه ش هه لبراردنه و ئه مه ش دیموکراسی یه.

بۆچى العربىيە جله وکرا ؟

نووسىنى: جەلال تالەبانى

۲۰۰۲/۱۲/۴ واشنتون پۇست

لە ۲۳ى نۆفەمبەر، بېريارىكى گرنگمدا بۆ پاراستنى ئەو ديموكراسىيە چەكەرە كر دوودى كەئىمە لە عىراقدا گەشەى پىدە دەين. لەبرى ئەنجومەنى حوكم لە عىراقدا، بە شىو دەيهكى كاتىي كەنالى ئاسمانىي (العربىيە) م لەناردنى راپۇرتە هەوالەكانى لەئۇفيسەكەى بەغداود راگرت.

لەوكاتە بەدواو، گوئىبىستى سەدان تەئويلا تى جىاجىا بوومەو لەسەر ئەم مەسەلەيه "ئايا ئىو چۆن بانگەوازى

بەرەوپېشېردنى دېموكراسى دەكەن، لەكاتىڭدا راگەياندىكى
ئازاد دەخنىكىن...؟"

وئەلامەكەش زۆر ساكارە؛

ئىمە دژى چالاكىيە رۇژنامەنووسىيە شەرعى و
مەوزووعىيەكان كارناكەين، ئىمە ھەنگا و بۇ قەدەغەكردنى
ئەو جەنگە سايكۆلۆژىيە دەنيىن و لەھەمووشى گرنىگر
ھاندانى كوشتنە.

ھىچ ولاتىكىش لەو كەمتر ناكات.

لەوھش زياتر، لەكاتىڭدا ئىمە ئەو كەنالەمان
قەدەغەكردووە لەپەخشكردنى وئىنەكانى لەبەغداوہ، ئەو
كەنالەمان رانەگرتووە لەبەردەوامبوونى لەكۆكردنەوہى
ھەوالەكانى ناو عىراق.

چى ئەم مەسەلەيەى ورووژاند..؟

العربية، بەئاگايىيەوہ ياساكانى عىراقى پيشىلكرد،
ھەروہا مەرجه ياسايىيەكانى خويشى سەبارەت بەھاننەدانى
توندىوتىزىي لەولاتەكەماندا.

له ۱۶۵ی نوڤه مبهەر (العربية) کاسییتیکی ددنگیی
بلاو کردوه که گویا ددنگی سه دام حسینه، سه دامیک بهو
میراته توفینه رده وه ناسراود، که بریتییه له بهر پرسیتی
له کوشتنی چه ندین ملیون له هاوو لاتیان و لاته که م به بی
هیچ گوناهیك، نه شه که نه جه دان، ئیعدام کردن و دواتریش
داروو خانی ئابووری عیراق.

چی وت..؟

داوای له ناوبردنئ نه نجومه نی حوکم و هیژدکانی
هاوپه یمانی ددکرد، نهو هیژانه ی که پرزگاریان کردین و حالی
حازر یارمه تیمان ددهن له بونیاتنانه وهی و لاته که مان.
سه دام له سزای یاسا هه لاتوو، به تۆمه تی تاوانه کانی
جینۆساید، که چی (العربية) به کاریکی گونجاوی داددنییت،
که ریگای پییدات بو نهودی مایکرو فۆنه کانی به کار بهینییت بو
بانگه واز بو تیرۆریزم. له وانیه هه ندیک بپرسن، میدیاکانی
تر راپۆرتیان له سه ره همان کاسییت به خش نه کرد..؟ به ئی
میدیاکانی تریش به که ناله ئاسمانییه عه ره بییه کانیشه وه،
باسی نهو کاسیته یان کرد، به لام (العربية) کاسیته که ی

به ته واوه تی په خشکرد، هر هه موو (۱۷) دهقیقه که ی،
له کاتیځدا نه وانی تر به شیکیان په خشکرد، (العربیة)
دهستپیشخه ربوو له په خشکردنی و نه وانی تریش له دواى
(العربیة) بلاویان کرده وه.

سه دام حسین دهیه ویت ترس بلاوبکاته وه له ناو
عیراقيیه کاند، له کاتیځدا ریځای داهاتوویه کی دیموکراسیان
گرتووه ته بهر. بانگه شهی کوشتنی هاوړیکانم ددهات
له نه نجومه نی حوکمدا، نه وانه ی به لینی داهاتوویه کی
دیموکراسی بو عیراق و ریژگرتن له مافه کانی مروفیان داوه،
داواى دیموکراسی بو عیراق و ریژگرتن له مافه کانی مروفیان
داوه، داواى کوشتنی هیزه کانی هاوپه یمانان دهکات،
له بهر نه وهی بویرانه له دهسه لات لایان برد، له هه مووشی
شوومتر، هه ولی هاندانی توندوتیژی ددهات له ژیر ناوی
نایینه وه و بانگه شهی (جیهاد) دهکات، به مهش هانی
(القاعیده) و گرووپه تیروریستییه کانی تریش ددهات بو
نه انجامدانی هیرشه خو کوژییه کان له دژی دوسته کانمان له
خاچی سوور، نه ته وه یه کگرتووه کان و هاوپه یمانه کان.

ئەمە رۇژنامەوانى نىيە، بەلكو يارمەتيدان، ھاندانى
چالاكىيە تىرۇرىستىيەكانە.

ئىمەش لەبەرەمبەردا، پەيرەۋىي يەككىك لەو ئىمتىيازە
كەمانەي كەھەمانە دەكەين، ئەۋىش نەھىشتنى (العربية)
لەبەكارھىنانى شەپۆلە ئاسمانىيەكانمان بۇ پەخشكردى
راپۇرتەكانى لەبەغداۋە.

ئەمەش ھەنگاۋىكى ئاسايى و شىئوۋەھەنگاۋىكە
كەدەكرىت پوۋچەل بكرىتەۋە ئەگەر بىتو (العربية)
دئىيامان بكاتەۋە كەچىتر كارى لەۋجۇرە ئەنجام نەدات،
لەھاندانى توندوتىژى و تىرۇرىزم بەبەردەۋامىي كەنالى
(العربية) - مان ئاگاداركردەۋە كە بەبۇچوونى كەنالەكەيان
سەرقالى راگەياندىكى نامەسئولانە و ئىستىفزازىيە.

گوئىبىستى چەندىن بەلئىن بوۋىن بۇ ھەئسوگەۋتى
باشترو نامەيەكى (ولىد ابراهيم بن ابراهيم) بەرپۆۋەبەرى
كەنالى (العربية) م لەبەردەستدايە كەدەئىت؛ (ئىمە ھىج
بابەتتىك بلاۋناكەينەۋە كە لەخزمەتى گروۋپپو لايەنى حزبى
بىت ياخود بابەتەكە برىتى بىت لە پروپاگەندەيەكى تەۋاۋ

بۆلايه نىكى حزبى ياخود ئىمە نەزانىن لەراستى و دروستى
ماددەكە، ياخود بەلاى بىنەر و ابىت كە ئەمە پروپاگەندەيەكى
تەواوہ بۆلايه نىكى حزبى سەباروت بەمەسە لەيەك)..

كەواتە چۆن بابەتەك بەلاودەكەنەوہ كە برىتتییە
لەھەرەشە و توندوتیژی لەلايەن سەرۆكى حزبى بەعس،
كەتەنیا دەتوانىن ئەم كارە بەوہ پیناسە بكەین ئایا ئەمە
برىتى نىیە لە "پروپاگەندەيەكى تەواو بۆيەكەك
لە حزبەكان..؟ ئایا تەنیا بەلاو بوونەوہى بانگەوازەكەى
سەدام برىتى نەبىت لە پروپاگەندە، ئەى دەبىت چى
بىت..؟"...

كەچى لەدریژەى نامەكەدا (وەلید) دەئىت ئىمە بەستافى
كەنالەكەمان راگەياندووہ كەھىچ بابەتەك بەلاونەكەنەوہ
بانگەوازی توندوتیژی بكات، بەھەر شیوہیەك بىت.. یان
بەھەر پروپاگەندەيەك بىت، ئىمە لەو باوہرەداين كە ئەمانە
خزمەت بەرپىكخراوہ تیرۆرىستییەكان دەكەن..

كەچى زۆر بەراشكاوى ئەم كاسىتە داواى توندوتیژی
دەكات، ياخود دیارە كەنالی (العربیة) دەیەوئىت رژیمی

سەدام و پاشماوەکانی بەرپێکخراوە تیرۆریستییهکان لەقەڵەم
نەدات.

کەنالی (العربية) دەلیت؛ سیاسەتەکی رینگا
بەبلاوکردنەوهی بابەتیک نادات ئەگەر لەراستی و دروستیی
ئەو بابەتە تەئکید نەبین، کەچی هەتا (CIA) دەلیت
نەزانراوە، کەنایا کاسیتهکە دەنگی خودی سەدامە، ئایا
کەنالی العربية زیاتر لەم پەڕوانە شارەزاترە، کەئەمانە
هەستیارترین ئەلکترۆنیاتیان هەیە لەجیهاندا، وانیه..؟

بەگشت پێوهەرەکان کەنالی (العربية) پیشیلکاری
ئامۆژگارییه تایبەتییهکانی خووی کردوو، بیگومانیش
پیشیلکاریی یاسای عیراقیی کردوو، کە یاسای عیراقی بریاری
توندی هەیە دژ بەپەخشکردنی هەر بابەتیک بانگه‌وازی
تاوانی توندوتیژیی بکات دژ بەدامودەزگاکانی دەسه‌لاتی
مەدەنی.

ئایا بەم جووره راگەیانندی (العربية) داواى سەربەخوویی
راگەیاندن دەکات، ئایا کەنالیکی ئەمریکی هەیە و بابەتیک

بەدەننى كىلىپ كەلگەن نەخۇش و تاوانبار بۇ ماوهى (۱۷)
دەقىقە بىلەن بىرگە داۋا كوشتىنى سەرۆك بوش بىكەت...؟
ئاي بۇ نەمۇنە ئاۋا چەپلە لىدەدەن، ۋەك نەمۇنە يەكى
پىراكتىكى دادەنن...؟ ياخود بەكارىكى نامەسئولانە و بىبىك
لەقەلەمى دەدەن...؟ ئاي دەسەلاتى ئەمىرىكا هىچ ھەلۋىستىك
ۋەرنىگىت و بىدەنگ دەۋەستىت..

ئاي چى دەبىت ئەگەر كەنالى (BBC) كاسىتتىكى
لەمچۆردى بىلەن دەۋە داۋا كوشتىنى "تۈنى بىلىرى"
سەردەك ۋەزىرانى كىرد...؟

ۋەلەمى ئەم پىرسىارە ساكارە، كارى لەمچۆرە روونادات، چۈنكە
لەبەرىتانىا ياساى روون و سىياسەتتىكى ئاشكراى ھەيە و ئەم
پىۋەرانەى كەچاكىيەكان دەسەنگىننىت رىگا نادات
بەھەردشەى لەمچۆرە.. كەۋاتە بۇچى لۆمەى ئەنجومەنى
حوكم دەكرىت، چۈنكە ئەو ھەلۋىستەى گىرتەبەر بۇ
پاراستنى خودى خۇى بوو.؟